

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministro
2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V- 826

MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMŲ BENDRŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis aprašas reglamentuoja bendruosius magistrantūros studijų programų (toliau – studijų programa, studijų programos) sudarymo ir vykdymo principus.

2. Šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme (Žin., 2009, Nr. 54-2140) ir Laipsnių suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų apraše, patvirtintame švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 (Žin., 2010, Nr.44-2139).

3. Studijų programos turi atitikti bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, nustatomus studijų krypties (krypčių grupės, srities) aprašuose, kuriuos tvirtina švietimo ir mokslo ministras arba tik bendruosius reikalavimus, jei nėra patvirtintų specialiųjų reikalavimų. Šie reikalavimai teologijos studijų krypties katalikiškųjų studijų programoms taikomi tiek, kiek neprieštarauja Šventojo Sosto nustatytiems reikalavimams.

4. Studijų programos skiriamos pasirengti savarankiškam mokslo (meno) darbui arba kitam darbui, kuriam atlikti reikia mokslo žinių ir gebėjimo jas analizuoti bei taikyti arba meno kūrimo gebėjimų. Asmenims, baigusiems tam tikros krypties studijų programas, suteikiamas tos studijų krypties (šakos) magistro laipsnis. Asmenims, baigusiems teologijos krypties studijų programas, gali būti suteikiamas su Katalikų bažnyčios vadovybe suderintas teologijos licenciatų laipsnis.

5. Studijų programos gali būti įvairaus pobūdžio, tačiau jos turi atitikti universiteto profilį, asmens individualius akademinis (kūrybinius) gebėjimus ir darbo rinkos poreikius. Studijų programos pobūdis turi būti nurodomas ir pagrindžiamas studijų programos apraše.

6. Kiekvienos studijų programos apraše studijų tikslus privalu aiškiai suformuluoti ir susieti su asmens, baigusio studijas pagal tą programą, įgyjamais studijų rezultatais (žiniomis, gebėjimais ir įgūdžiais). Iš studijų tikslų ir absolvento kompetencijos formulavimo turi atsiskleisti studijų programos pobūdis. Jeigu baigus studijų programą įgyjama kvalifikacija, kurios reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos ar tarptautiniuose teisės aktuose, studijų tikslai ir studijų rezultatai turi atitikti ir šiuos reikalavimus. Studijuojamų dalykų tikslai ir turinys, studijų metodai, reikalavimai stojantiejiems pagrindžiami studijų programos tikslais.

7. Studijų programos pedagoginio ir mokslinio personalo kvalifikacija, materialioji studijų bazė turi būti pakankama studijų programos tikslams pasiekti. Jeigu magistrantūros studijų programa orientuoja į praktinę veiklą, būtina dėstytojų praktinio darbo patirtis ir universiteto bendradarbiavimas su socialiniais partneriais organizuojant studentų praktiką. Kai vykdoma studijų programa, kuriai keliami tikslai susiję su tarpkryptinėmis studijomis, greta pagrindinės krypties dalykų studijuojami ir kitos krypties dalykai, būtina universiteto patirtis abiejose studijų kryptyse. Ši patirtis turi būti įrodoma tame universitete parengtais ir mokslinėje ar profesinėje spaudoje

paskelbtais straipsniais, atliktais ir sėkmingai įgyvendintais projektais, socialinių partnerių dalyvavimu sudarant studijų programas ir jas vykdamas.

8. Studijų programos, modulių ir atskirų dalykų apimtis nustatoma studijų kreditais ir turi būti vienoda nepriklausomai nuo studijų formos (nuolatinės, iššestinės). Studijų būdai, studijų trukmė ir tvarkaraštis nustatomi atsižvelgus į universiteto patvirtintus studentų saugos ir sveikatos reikalavimus, o iššestinės studijų formos trukmė – ir atsižvelgus į galimybę derinti studijas su kitu studentų užimtumu (darbovietėse, atliekant šeimines pareigas ir kt.).

9. Studijų programa turi būti periodiškai atnaujinama. Per programos akreditavimo laikotarpį universitetas senato sprendimu gali pakeisti programos krypties studijų dalykus, kurių bendra apimtis neviršytų 30 procentų visų studijų programos krypties dalykų apimties. Pakeitimai paskelbiami universiteto tinklalapyje.

10. Jei per programos akreditavimo laikotarpį krypties studijų dalykų apimtis keičiama daugiau nei 30 procentų arba sujungiamos dvi ar daugiau studijų programų, studijų programa įvertinama ir akredituojama pagal Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. ISAK-1652 (Žin., 2009, Nr. 96-4083).

II. REIKALAVIMAI ASMENIMS, PRIIMAMIEMS Į MAGISTRANTŪROS STUDIJAS

11. Į magistrantūros studijas priimami asmenys:

11.1. baigę pirmosios pakopos universitetines studijas ir atitinkantys universiteto nustatytus reikalavimus;

11.2. baigę pirmosios pakopos studijas ir papildomasias studijas šio aprašo 12 punkte nurodytais atvejais ir atitinkantys universiteto nustatytus reikalavimus.

12. Papildomosios studijos organizuojamos šiais atvejais:

12.1. kai asmuo yra baigęs kolegines studijas, išskyrus atvejus, kai universiteto senatas yra priėmęs sprendimą, kad stojančiajam į konkrečias studijų programas pakanka universiteto nustatyto pobūdžio ir trukmės, bet ne trumpesnės kaip vienu metų, praktinės veiklos patirties;

12.2. kai pasirinkta magistrantūros studijų kryptis nesutampa su asmens baigtų universitetinių pirmosios pakopos studijų pagrindine ar gretutine kryptimi, išskyrus atvejus, kai universiteto senatas yra priėmęs sprendimą, kad stojančiajam į konkrečias studijų programas pakanka universiteto nustatyto pobūdžio ir trukmės praktinės veiklos patirties;

13. Magistrantūros programos apraše nurodoma, kurios krypties ar krypčių (šakos ar šakų) pirmosios pakopos studijas turi būti baigęs asmuo, priimamas studijuoti pagal tą studijų programą ir kiekvienu atveju nurodoma, kuriais atvejais prieš įstojant į magistrantūrą būtinos papildomosios studijos.

14. Papildomųjų studijų dalykų sąrašą ir studijų turinį nustato universitetas. Šių studijų metu studentas turi įgyti kompetenciją, būtiną sėkmingoms magistrantūros studijoms, bet nesuteiktą per pirmosios pakopos studijas:

14.1. kai stojančiojo pasirinkta magistrantūros studijų kryptis ir jo baigtų pirmosios pakopos studijų kryptis priklauso tai pačiai studijų krypčių grupei, papildomųjų studijų apimtis negali būti didesnė kaip 60 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 40) studijų kreditų;

14.2. kai stojančiojo pasirinkta magistrantūros studijų kryptis priklauso kitai studijų krypčių grupei nei jo baigtoji pirmos pakopos studijų kryptis, papildomųjų

studijų apimtis negali būti didesnė kaip 90 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 60) studijų kreditų;

14.3. jeigu ketinančiam studijuoti magistrantūroje asmeniui trūksta daugiau žinių bei gebėjimų nei gali suteikti papildomosios studijos, jis turi tas žinias ir gebėjimus įgyti studijuodamas pagal pirmosios pakopos universitetinių studijų programą.

15. Universitetas gali nustatyti papildomus reikalavimus (tiek nuolatinius, tiek laikinus) asmenims, priimamiems į visas ar kai kurias studijų programas: minimalų pirmosios pakopos studijų baigimo lygį (minimalų visų ar kai kurių pažymių vidurkį), būtiną mokslinės ar profesinės veiklos patirtį ir kitus akademinis, kompetencijos ar profesijos reikalavimus. Priėmimas vykdomas pagal iš anksto paskelbtus atrankos kriterijus ir prioritetus.

III. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMŲ REIKALAVIMAI

16. Studijų programa turi užtikrinti, kad ją baigęs ir magistro kvalifikacinį laipsnį įgijęs asmuo turės reikšmingai aukštesnes, nei pasiekiamos per pirmosios pakopos studijas, kompetencijas:

16.1. bus įgijęs savitam ir savarankiškam mokslinių (meninių) idėjų plėtojimui ir taikymui pakankamų studijuotos mokslo šakos žinių (meno šakos kūrybinių gebėjimų), susipažinęs su naujausiomis tos šakos mokslo teorijomis (meno inovacijomis), metodais ir technologijomis;

16.2. bus įgudęs įgytą žinojimą ir supratimą, šiuolaikinius metodus taikyti analitinių gebėjimų, inovatyvumo ir žinių integracijos reikalaujančioje praktinėje veikloje, įskaitant mokslinius tyrimus (originalią kūrybą), išmanys analizės metodų (kūrybinių technikų) taikymo ribas, mokės įvertinti tyrimų rezultatus ir nustatyti jų patikimumą;

16.3. galės įgytą žinojimą, supratimą ir gebėjimą spręsti problemas (rasti meninius sprendimus) taikyti naujoje, nežinomoje ar nuolat kintančioje aplinkoje bei plačiuose (tarpkryptiniuose, tarpkritiniuose) kontekstuose, susijusiuose su savo studijų sritimi;

16.4. gebės nuolat savarankiškai mokytis, pažinti ir kritiškai vertinti studijuoto pažinimo ar kūrimo lauko teorines bei praktines naujoves, efektyviai veikti aplinkybėmis, kai stokojama išsamios informacijos bei instrukcijų, pagrįsti daromas išvadas ir jas deramai pateikti įvairaus išsilavinimo suinteresuotiems asmenims, suvokti etinius ir socialinius savo žinojimo ir jo pagrindu priimamų sprendimų padarinius ir atsakomybę už juos.

17. Studijų programos apimtis yra ne mažesnė kaip 90 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 60) ir ne didesnė kaip 120 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 80) studijų kreditų. Iš jų:

17.1. ne mažiau kaip 60 studijų kreditų (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 40) turi sudaryti krypties dalykai, kurie turinio požiūriu privalo būti kokybiškai aukštesnio probleminio ar inovacinio mokslinio lygmens, nei juos grindžiantys atitinkamo pažinimo lauko pirmosios studijų pakopos dalykai;

17.2. ne daugiau kaip 30 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 20) studijų kreditų gali sudaryti universiteto nustatyti ir studento pasirenkami dalykai, priklausomai nuo studijų programos pobūdžio, skirti pasirengti doktorantūros studijoms (tiriamasis darbas (meno kūrinys)), praktinei veiklai (profesinės veiklos praktika) arba kitos krypties dalykams, kai vykdoma studijų programa, kuriai keliami tikslai susiję su tarpkryptinėmis studijomis, taip pat bendriesiems universitetinių studijų dalykams ir

studento laisvai pasirenkamiems dalykams, būtiniems studijų programos tikslams pasiekti;

17.3. ne mažiau kaip 30 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 20) studijų kreditų skiriama baigiamojo darbo rengimui ir gynimui arba baigiamajam darbui ir baigiamajam egzaminui (baigiamiesiems egzaminams, jeigu juos nustato Lietuvos Respublikos ar tarptautiniai teisės aktai).

18. Kiekvieną semestrą gali būti studijuojami ne daugiau kaip 5 dalykai. Negali būti kartojama tai, kas buvo atitinkamos krypties studijų dalykai pirmojoje pakopoje. Studento savarankiškas darbas turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų kiekvieno studijų dalyko apimties. Kiekvieno dalyko arba modulio studijos baigiamos egzaminu arba studento savarankiškai atlikto darbo (projekto) įvertinimu. Jeigu naudojama kaupiamojo vertinimo sistema, tarpiniai įvertinimai gali sudaryti egzamino pažymio dalį.

19. Ne mažiau kaip 80 procentų (arba 60 procentų, kai studijų programa orientuoja į praktinę veiklą) visų studijų dalykų dėstytojų turi turėti mokslo laipsnį (būti pripažinti menininkai), iš jų ne mažiau kaip 60 procentų (arba 40 procentų, kai studijų programa orientuoja į praktinę veiklą) krypties dalykų dėstytojų mokslinės veiklos kryptis turi atitikti jų dėstomus dalykus. Jeigu studijų programa orientuoja į praktinę veiklą, iki 40 procentų krypties dalykus dėstančių dėstytojų gali būti praktikai, per pastaruosius 7 metus įgiję ne trumpesnę kaip 3 metų dėstomus taikomuosius dalykus atitinkančią profesinės veiklos patirtį. Programos apraše pažymėtų taikomųjų dalykų dėstytojams šiame punkte nurodytoji profesinės veiklos patirtis yra būtina. Ne mažiau kaip 20 procentų krypties dalykų apimties turi dėstyti profesoriaus pareigas einantys dėstytojai.

20. Baigiamasis darbas turi būti pagrįstas savarankiškais moksliniais tiriamaisiais ar taikomaisiais tyrimais, žinių taikymu arba parengtas kaip projektas, atskleidžiantis programos tikslus atitinkančius gebėjimus. Baigiamuoju darbu (projektu) magistrantas turi parodyti žinių ir supratimo lygį, gebėjimą analizuoti pasirinktą temą, vertinti kitų asmenų anksčiau atliktus atitinkamos krypties (šakos) darbus, savarankiškai mokytis ir atlikti tos krypties (šakos) tyrimus, aprašyti savo atliktą tiriamąjį darbą, aiškiai ir pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas pagal universiteto patvirtintus reikalavimus. Baigiamuoju projektu meno studijų krypties magistrantas turi atskleisti kūrybiškumo lygį, gebėjimą kūrybiniame darbe savarankiškai taikyti naujausias praktines žinias ir technologijas.

21. Meno studijų srities magistrantūros baigiamasis darbas turi būti kūrybinis projektas ir su šiuo projektu susijęs tiriamasis rašto darbas, aprašantis projekte panaudotas naujas idėjas, žinias bei technologijas.

22. Baigiamojo darbo (projekto) ir jo gynimo vertinimo komisija turi būti sudaroma iš kompetentingų studijų krypties (šakos) specialistų – mokslininkų (menininkų), praktikų profesionalų, socialinių partnerių atstovų. Bent vienas komisijos narys (geriausia – komisijos pirmininkas) turi būti iš kitos mokslo ir studijų institucijos nei vyko magistranto studijos. Tokia pat turi būti baigiamojo egzamino komisijos sudėtis, kai toks egzaminas numatytas studijų programoje. Baigiamajam darbui (projektui) taikoma ta pati intelektinės nuosavybės arba (ir) komercinių paslapčių apsauga kaip ir viešai skelbiamam mokslo (meno) darbui.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Valstybės finansuojamiems studentams pagal nustatytą norminę studijų kainą skiriamos lėšos studijoms universitete, apimančioms 120 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. – 80) studijų kreditų. Universitetui nustačius mažesnę nei 120 (iki 2011 m. rugsėjo 1 d. - 80) studijų kreditų studijų programos apimtį, valstybės finansuojamiems studentams universiteto nustatyta tvarka turi būti sudarytos galimybės nemokamai išklausyti šį skirtumą padengiančios apimties studijų dalykus pagal šiuose reikalavimuose išdėstytus studijų dalykų galimo pasirinkimo principus. Studijų dalykai turi būti išklausomi per studijų programos vykdymo laikotarpį bei įrašomi į studento diplomo priedėlį.
